

ส่งออก 58 ส่อเค้าติดลบต่อเนื่องปีที่ 3

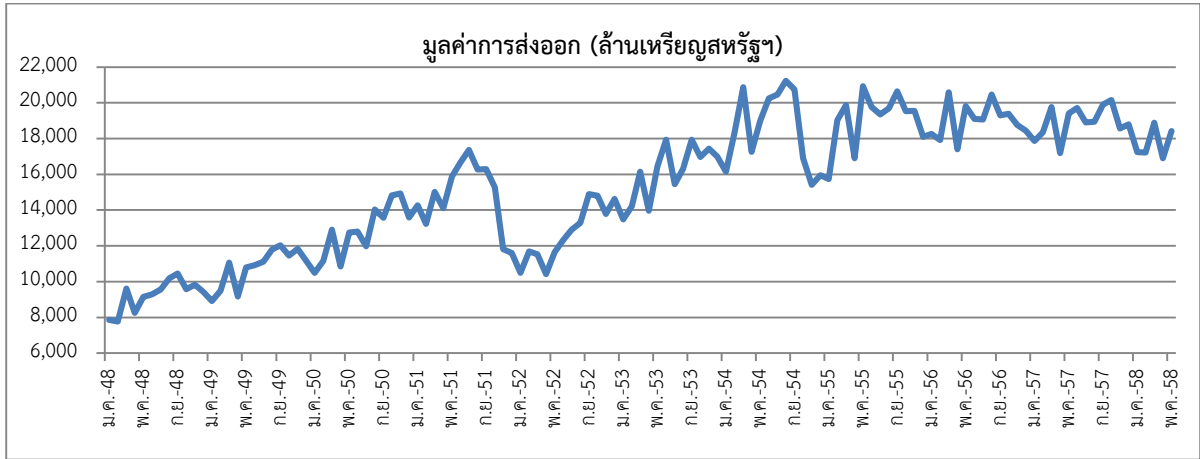
สุวิสุทธิ์ ศิริวัฒนกุล

ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ

จากการประกาศตัวเลขการส่งออกเดือนพฤษภาคม 2558 ของกระทรวงพาณิชย์ การส่งออกเดือนพฤษภาคมมีมูลค่า 18,428.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปรับตัวลดลงร้อยละ 5.01 ซึ่งถือเป็นการปรับตัวลดลงของการส่งออกต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5 นับตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา ส่งผลให้สถานการณ์การส่งออกในช่วง 5 เดือนแรกของปี (มกราคม-พฤษภาคม 2558) มีมูลค่าที่ 88,694.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปรับตัวลดลงร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการปรับตัวลดลงของการส่งออกค่อนข้างมากและต่อเนื่องอันเป็นผลจากการที่เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยทั้งสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น จีน และอาเซียน ยังคงมีความไม่แน่นอนในระดับสูง ส่งผลให้สำนักคาดการณ์เศรษฐกิจหลายสำนักเริ่มมีการปรับลดคาดการณ์การส่งออกในปีนีในทิศทางที่แยกลงจากการคาดการณ์ครั้งก่อน หลายสำนักมองว่าการส่งออกในปีนี้น่าจะทรงตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน หลายสำนักเริ่มมีมุมมองว่าการส่งออกในปีนี้อาจจะชะลอลงจากปีก่อน ขณะที่กระทรวงพาณิชย์เจ้าของตัวเลขการส่งออกและถือเป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการส่งออกของประเทศโดยตรงยังคงมีความมั่นใจว่าการส่งออกในปี 2558 นี้ จะยังคงขยายตัวได้ตามเป้าหมายที่กระทรวงฯ ตั้งไว้คือขยายตัวร้อยละ 1.2 จากปีที่ผ่านมา

หากเราย้อนกลับไปพิจารณาตัวเลขการส่งออกของไทยในปี 2557 ไทยมีมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 227,573.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ชะลอลงจากมูลค่าการส่งออกในปี 2556 ร้อยละ 0.43 และถือเป็นการชะลอลงของมูลค่าการส่งออกต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ซึ่งหากกระทรวงพาณิชย์ต้องการให้ตัวเลขการส่งออกตลอดทั้งปีเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้คือขยายตัวร้อยละ 1.2 มูลค่าการส่งออกตลอดทั้งปี 2558 จะต้องมียอดประมาณ 230,253.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือมูลค่าการส่งออกในช่วง 7 เดือนที่เหลือของปีจะต้องมีมูลค่าประมาณ 141,610.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวถึงร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือจะต้องมีมูลค่าเฉลี่ยในช่วง 7 เดือนที่เหลือของปีสูงถึงประมาณเดือนละ 20,230.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งหากพิจารณาจากประวัติศาสตร์การส่งออกของไทยการส่งออกของไทยเคยมีมูลค่าอยู่ในระดับที่เกินกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อเดือนไม่บ่อยครั้งนัก โดยการส่งออกของไทยเคยมีมูลค่าอยู่ในระดับที่เกินกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพียง 10 เดือนนับตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมา โดยมูลค่าการส่งออกของไทยอยู่ในระดับที่เกินกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ครั้งแรกในเดือนมีนาคม 2554 และมูลค่าการส่งออกของไทยที่สูงสุดอยู่ที่ระดับ 21,227.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในเดือนสิงหาคม 2554 และมูลค่าการส่งออกเคยอยู่ในระดับที่เกินกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อเนื่องยาวนานที่สุด 4 เดือน ตั้งแต่มิถุนายน-กันยายน 2554 และมูลค่าการส่งออกอยู่ในระดับที่เกินกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ครั้งล่าสุดในเดือนตุลาคม 2557 โดยมีมูลค่า 20,163.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หากจะหวังให้มูลค่าการส่งออกยืนอยู่ในระดับที่เกินกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อเนื่องต่อเนื่องถึง 7 เดือน อาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ภายใต้เงื่อนไขความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกเช่นในปัจจุบัน

แผนภาพที่ 1 แสดงมูลค่าการส่งออกรายเดือนมกราคม 2548- พฤษภาคม 2558

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์การส่งออกของไทยในปี 2558 คงต้องกลับมามองที่ความเป็นจริงที่มูลค่าการส่งออกในช่วง 5 เดือนแรกปรับตัวลดลงถึงร้อยละ 4.2 หากต้องการให้การส่งออกขยายตัวร้อยละ 0 การส่งออกในช่วง 7 เดือนที่เหลือของปีจะต้องมีมูลค่าเฉลี่ยเดือนละ 19,839.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งก็ถือเป็นงานที่ไม่ง่ายแล้วสำหรับกระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลด้านการส่งออกโดยตรง เนื่องจากในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2558 มูลค่าการส่งออกยังไม่เคยไปถึงระดับที่เกินกว่า 19,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เลยแม้แต่เดือนเดียว และล่าสุดธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งถือเป็นหน่วยงานแรกๆ ที่ออกมาคาดการณ์การส่งออกในปี 2558 ว่าจะปรับตัวลดลง โดยคาดว่าจะปรับตัวลดลงร้อยละ 1.5 ซึ่งเป็นการคาดการณ์ก่อนที่กระทรวงพาณิชย์จะประกาศตัวเลขมูลค่าการส่งออกในเดือน พฤษภาคม ซึ่งหากการส่งออกชะลอลงร้อยละ 1.5 การส่งออกในช่วง 7 เดือนที่เหลือของปีจะต้องมีมูลค่าเฉลี่ยเดือนละ 19,352.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของมูลค่าการส่งออกในช่วง 7 เดือนสุดท้ายของปีในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ในส่วนของการอ่อนค่าลงของค่าเงินบาทที่หลายฝ่ายมองว่าจะส่งผลดีต่อการส่งออก คงต้องกล่าวว่าการที่ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงถือเป็นเรื่องที่ดี ในการเพิ่มความสามารถการแข่งขันด้านราคาของสินค้าส่งออก แต่การคาดหวังกับค่าเงินบาทอ่อนค่าลงว่าจะช่วยให้การส่งออกพ้นภาวะการชะลอลงตัวคงเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องนัก เนื่องจากการอ่อนค่าของค่าเงินบาทก็ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้านำเข้าสินค้าที่แพงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าวัตถุดิบชั้นกลางซึ่งก็จะส่งผลกลับไปยังต้นทุนของสินค้าส่งออกที่แพงขึ้น การชะลอลงของการส่งออกในปี 2556 และ 2557 และการส่งออกปี 2558 ที่มีแนวโน้มชะลอลงต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 จากการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มูลค่าการส่งออกขยายตัวในระดับสูงมาตลอดในช่วงที่ผ่านมา แม้การส่งออกในบางปีจะชะลอลงบ้างแต่การส่งออกของไทยไม่เคยชะลอลงต่อเนื่องยาวนานในลักษณะนี้มาก่อน คงเป็นปัจจัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหันมาทบทวนหาแนวทางในการแก้ปัญหาว่านอกจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ชะลอลง อะไรอีกที่เป็นปัญหาของภาคการส่งออกไทย การขาดนวัตกรรมของสินค้าส่งออกไทย โครงสร้างการส่งออก และการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถแข่งขันได้ใช้คำตอบนั้นหรือไม่ และต้องปรับทัศนคติของผู้ส่งออกอย่างไรบ้างที่เราไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การรอให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าซึ่งจะส่งผลดีต่อการส่งออกมาซึ่งชะตาชีวิตของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการควรเร่งปรับตัวในด้านต่างๆ เนื่องจากสถานการณ์การค้าโลกเปลี่ยนแปลงไปมากจากอดีตคนที่ปรับตัวช้าหรือไม่สามารถปรับตัวได้จะต้องออกจากเวทีนี้ไปในที่สุด